

به نام آفریده کاربني بهتا

اساسنامه ی
«انجمن پیشرفت و رفاه زنان افغان»

سال: ۱۳۸۰
Ketabton.com

اساسنامه ی انجمن پیشرفت و رفاه زنان افغان

ترجمه ی مصطفی عمرزی / ۲

مشخصات

اسم: اساسنامه ی انجمن پیشرفت و رفاه زنان افغان

(در ۵ فصل و ۲۷ ماده)

نگارش: انجمن پیشرفت و رفاه زنان افغان

برگردان از پشتو به دری افغانی: مصطفی عمرزی

تایپ و دیزاین: م.ع

شمار صفحات: ۲۴

نوبت نشر: اول

ناشر: انجمن پیشرفت و رفاه زنان افغان

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

سال: ۱۳۹۵ شمسی

مقدمه

به همه آشکار است که زنان، نیم اجتماع اند. هرازگاهی که نیم اجتماع غیر فعال باشد و اجازه ی عمل نیابد، به این معناست که نیم جامعه، غیر فعال است. اجتماعی که نیم آوری از فعالیت و تلاش باشد، نمی تواند به رفاه و امکانات برسد.

زنان و دختران افغان در مسیر تاریخ در کنار مردان در انکشاف، احیاء و بنای جامعه و کشور نقش فعال و موثر گرفته اند. از زنده گی خانواده گی به سطح کشور، در تمام میادین، زمانی که وظایفی به زنان سپرده شده اند، آن ها را بر اساس تعلق خاطر، استعداد و ذکاوت به کار انداخته و خدمات قابلی را برای جامعه ارائه داشته اند. زنان و دختران افغان حتی در برابر متجاوزان خارجی در مبارزه ی مسلحانه اشتراک ورزیده، قهرمانی هایی را آشکار کرده اند. حضور و اشتراک قهرمانانه ی ملالی در میوند، نمونه ی خوب آن است.

نازو انا، زرغونه انا، ملالی، بی بی زینب، گوهرشاد بیگم، سلطان رضیه، بی بی شمسی، بی بی عایشه، رابعه ی بلخی و در بُرهه های اخیر، دو ناهید شهید، چهره های درخشان و قهرمان تاریخ مایند. کارنامه ی آنان برای همیشه در حافظه ی تاریخ ثبت است.

با وجود این که زنان و دختران افغان در مسیر تاریخ بر ضد تمام متجاوزان خارجی در کنار مردان مبارزه کرده و فرزندان قهرمانی را برای کشور پرورده اند، اما چنان چه لازم بوده و است، اشتراک فعال آنان در حیات اجتماعی، فرهنگی و سیاسی، تضمین نمی شود.

بیشترین عدالت در این زمینه تامین نشده است. بر اساس همین عدم مساوات و بی عدالتی، نه فقط تغییر مثبتی در زنده گی زنان رونما نمی شود، بل به این دلیل، جریان انکشاف و رشد زنان نیز سُست و هرازگاهی متوقف شده است.

در قسمت اشتراک فعال زنان در حیات سیاسی و اجتماعی، دو موضوع اساسی، بسیار قابل توجه اند. یکی ویژه گی فرهنگی جامعه ی ما و دیگری دین و مذهب است.

بعضی از حلقات محافظه کار به خاطر منافع شخصی و حفظ آن، هرازگاهی از ابزار دین و مذهب- بر اساس تعبیر خاص خودشان- کار گرفته اند. آنان به حد بالا، جلو اشتراک فعال زنان در امور تعلیمی، اجتماعی و سیاسی را می گیرند.

خوشبختانه که نه از منظر دین و نه هم از منظر فرهنگ اصیل ما، مانعی در راه حیات سیاسی و اجتماعی زنان وجود دارد. اکنون سطح ذهن زنان افغان بلند می باشد. با در نظر داشت معنی، ماهیت، اصلیت دین، مذهب و فرهنگ ما، زنان آگاه افغان می خواهند سطح ذهنی سایر زنان و دختران افغان را بلند بُرده، به این گونه راه رفاه آنان را هموار کنند. سخن آشکار است که پیشبرد امور بنیانی، کشوری و اجتماعی به گونه ی انفرادی، ناممکن است. برای انجام این کار لازم است سازمان های خیریه، اجتماعی و همه گانی ایجاد شده و در آن ها از طریق انسجام و اشتراک فعال، زمینه ی پیشرفت، آرامش و رفاه میسر شود. برای رسیدن به این مامول بزرگ، بعضی از زنان روشنفکر افغان،

تصمیم گرفته اند نهادی به نام «انجمن پیشرفت و رفاه زنان افغان» یا به عبارت دیگر یک اتحادیه ی تربیتی، آموزشی، اجتماعی و خدماتی ایجاد کنند. این اتحادیه بر اساس رهنمود و طرزالعمل زیر، کارها و فعالیت های خویش را تنظیم می کند تا مہیای خدمت به جامعه ی افغانی، به ویژه زنان افغان باشد.

فصل اول

ماده ی ۱:

«انجمن پیشرفت و رفاه زنان افغان»، یک نهاد آزاد، بی طرف و غیر دولتی بوده، تحت تاثیر هیچ حزب سیاسی قرار نداشته و نه هم با کدام حزب و جریان سیاسی، مرتبط می باشد.

ماده ی ۲:

این انجمن بر اساس قوانین نافذه ی کشور، اصول ملی و اسلامی، رهنمود ها، اعلامیه ی جهانی حقوق بشر، اعلامیه های جهانی کودکان و زنان و سایر قوانین بین المللی برای منافع ملی، مردمسالاری، آزادی بیان و حقوق زنان، کار می کند.

ماده ی ۳:

این انجمن در اسناد رسمی به نام «انجمن پیشرفت و رفاه زنان افغان» یاد می شود. اختصار آن «انجمن رفاه زنان» و «انجمن» نیز می تواند نامیده شود.

ماده ی ۴:

انجمن، دارای یک نشان است. این نشان، نمایانگر اشتراک زنان در امور اجتماعی و تعلیمی می باشد.

ماده ی ۵:

انجمن، دارای ماهنامه ی ویژه ی نشراتی به زبان های پشتو، دری و سایر زبان های کشور می باشد، اما در صورت لزوم به انگلیسی و سایر زبان های بین المللی نیز نشرات می کند. در نشریات آن، پیرامون دشواری

اساسنامه ی انجمن پیشرفت و رفاه زنان افغان

ترجمه ی مصطفی عمرزی / ۷

ها، مشکلات و راه حل آن ها، نوشته ها و سایر مطالب مفید به نشر می
رسند.

ماده ی ۶:

انجمن برای تامین ارتباط زنان افغان با زنان جهان، صفحات مجازی را
نیز راه اندازی می کند. این نهاد از وسایل مختلف ارتباط و ارسال پیام،
استفاده خواهد کرد.

فصل دوم (طرز العمل)

انجمن می خواهد اهداف زیر را پی گیری و به انجام رساند:
ماده ی ۷:

امور تعلیمی و تربیتی:

در بخش های زیر، فعالیت های همسان را انجام می دهد:

۱- برای زنان و دخترانی که روی عوامل مختلف از آموزش محروم مانده اند، کورس های سوادآموزی و مکاتب متمرکز ایجاد می کند.

۲- مراکز خیاطی، قالین بافی، صنایع دستی و دیگر عرصه های آموزش حرفه یی را ایجاد می کند.

۳- در بخش تعلیم و تربیه، شکایات زنان و دختران را به دولت و سایر ارگان های مرتبط می رساند.

۴- برای توسعه ی آموزش در روستاها و سایر مناطق دور افتاده، سعی می کند.

۵- برای افزایش آگاهی زنان معلم، کارگاه های آموزشی و کورس های کوتاه مدت ایجاد می کند.

۶- به منظور حل مشکلات مکاتب روستایی، با موسسات و مراکز خیریه و کمک دهنده، تماس برقرار کرده و کمک آن ها را جلب می کند.

ماده ی ۸:

امور صحی:

انجمن به صحت زنان، توجه ویژه مبذول می کند؛ زیرا از دلایل اساسی مرگ زنان، کمبود امکانات صحی می باشد. انجمن در این بخش، امیدوار است کارهای زیر را انجام دهد:

- ۱- انجام کمپاین تبلیغات.
- ۲- آموزش رهنمایان به سطح روستاها و قریه ها.
- ۳- ایجاد کورس ها و کارگاه های کوتاه مدت.
- ۴- رهنمایی برای حفاظت و پاک نگه داشتن پیرامون.
- ۵- جلب توجه دولت بر روستاییان و مناطق عقب مانده.

ماده ی ۹:

امور حقوقی:

این عرصه بسیار مهم است تا زنان از حقوق حقه ی خویش باخبر باشند و برای نیل به آن ها مبارزه کنند. انجمن در این بخش، کارهای زیر را انجام خواهد داد:

- ۱- تشریح حقوق زنان از نگاه اسلام.
- ۲- تشریح حقوق زنان از بُعد فرهنگ افغانی.
- ۳- تشریح حقوق زنان بر اساس قوانین مدنی و وضعی.
- ۴- تشریح حقوق زنان از ابعاد بین المللی. اعلام خبر پیرامون انواع حقوق و محو انواع تبعیض علیه آنان. این موضوعات از راه

های مختلف نشراتی، جلسات، سمینارها و کارگاهها تشریح می شوند.

- ۵- رساندن صدای زنان به مراجع عدلی و قانونی.
- ۶- جلب توجه اشخاص با نفوذ و رهبران قومی.
- ۷- جلب توجه دولت بر مناطق روستایی.
- ۸- جلب توجه بر امور سیاسی، اداری، اجتماعی و علمی.
- ۹- توضیح حقوق زنان مبنی بر قانون اساسی افغانستان و قانون انتخابات. مبارزه و تلاش هایی که مرتبط به حقوق زنان باشند.
- ۱۰- ارائه ی مشاوره ی حقوقی مبنی بر قانون، به شمول میراث و سایر دعاوی حقوقی.

ماده ی ۱۰:

امور اجتماعی:

زنان، حق دارند همانند مردان در تمام امور اجتماعی، اشتراک کنند. در این بخش، انجمن - کارهای زیر را انجام خواهد داد:

- ۱- تشخیص دشواری های اجتماعی زنان.
- ۲- رهنمایی جهت بهتر شدن نظام خانواده و تفاهم میان زن و مرد.
- ۳- تشویق ایفای نقش زنان در امور اجتماعی.
- ۴- جلب توجه موسسات تاثیرگذار و دولت بر حل دشواری های اجتماعی زنان.

ماده ی ۱۱:

امور سیاسی:

آشکار است تا زمانی که زنان در حیات سیاسی - اجتماعی، اشتراک فعال نداشته باشند، نمی توانند حقوق خویش را کاملاً به دست بیاورند. در این بخش، انجمن - آرزومند است کار های زیر را انجام دهد:

۱- مبارزه برای اشتراک فعال زنان در امور سیاسی، به سطح کشور، منطقه و جهان.

۲- جلب توجه دولت جهت رفع موانع بر سر راه فعالیت های سیاسی زنان.

۳- جلب توجه سازمان های مختلف زنان، ملل متحد و سایر سازمان های جهانی به خاطر تلاش های سیاسی زنان.

۴- جلب همکاری شخصیت های موثر افغان، احزاب و اجتماعات به خاطر تلاش های سیاسی زنان.

ماده ی ۱۲:

امور فرهنگی:

در حیات زنان، امور فرهنگی نقش اساسی دارند. انجمن امیدوار است بتواند توجه ویژه را به این بخش جلب کرده، جهت رونق ابعاد آن کار کند. بنا بر این، تمرکز بیشتر را متوجه بخش های زیر می سازد:

۱- گسترش ابعاد موثر فرهنگ افغانی در حیات زنان.

۲- مبارزه ی گسترده جهت محو موانع فرهنگی بر سر راه حیات بهتر زنان.

- ۳- تدویر جلسات فرهنگی، سمینار ها و کارگاه ها.
- ۴- تبارز و معرفی زنان قهرمان افغان.
- ۵- تلاش و تامل بر چاپ اشعار، آثار و نوشته های زنان نویسنده.
- ۶- تلاش برای اشتراک زنان افغان در جلسات شعر، نثر و نوشته های زنان نویسنده.
- ۷- تلاش و تامل بالای اشتراک زنان در امور رسانه یی.
- ۸- ایجاد کورس های کوتاه مدت نویسنده گی و گزارشگری.
- ۹- ارائه ی جوایز برای آن آثار منتخب زنان که مهبای چاپ می باشند.

فصل سوم (شرایط عضویت)

ماده ی ۱۳:

هر افغانی که رهنمود و طرز العمل انجمن را بپذیرد و تطبیق کند، می تواند به رضایت، عضویت انجمن را به دست آورد.

ماده ی ۱۴:

متقاضیان عضویت می توانند درخواست های خویش را به گونه ی انفرادی یا جمعی، به نماینده گی انجمن بسپارند.

ماده ی ۱۵:

شایقان عضویت افتخاری، اگر رهنمود انجمن را بپذیرند، پذیرفته می شوند.

ماده ی ۱۶:

برای اعضا، کار های ویژه ی انجمن سپرده می شوند.

ماده ی ۱۷:

در این سه حال، عضویت انجمن حذف می رود:

۱- استعفا

۲- وفات

۳- اخراج

ماده ی ۱۸:

اعضای انجمن در حالات زیر، اخراج می شوند:

اساسنامه ی انجمن پیشرفت و رفاه زنان افغان

ترجمه ی مصطفی عمرزی / ۱۴

- ۱- نپذیرفتن حقوق زنان و عدم رعایت اساسنامه.
- ۲- انجام اعمالی که بر ضد منافع ملی و اسلامی باشند.
- ۳- عدم علاقه به انجمن و یا هم عدم انجام وظایف محوله.

فصل چهارم

(ساختار تشکیلاتی)

انجمن پیشرفت و رفاه زنان افغان، دارای ساختار ذیل است:

ماده ی ۱۹:

مرکز انجمن در کابل می باشد. پس از آن، نماینده گی هایی را در ولایات بزرگ، افتتاح می کند. با ازیاد امکانات، ممکن است به سطح ولایات و کشور های دیگر نیز نماینده گی هایی را برای زنان افغان، تاسیس کند.

ماده ی ۲۰:

با فراهم شدن امکانات لازم، نماینده گی های انجمن حتی در ولسوالی ها، روستا ها و قریه ها هم تاسیس می شوند. متباقی ساختار انجمن، به گونه ی زیر می باشد:

ماده ی ۲۱:

جلسات عمومی

ماده ی ۲۲:

جرگه ی راهنما

ماده ی ۲۳:

هیات اجرائیه

جلسه ی عمومی:

جلسه ی عمومی، بالاترین مرجع تصمیم گیری انجمن شمرده می شود. این جلسه طی دو سال و هنگام نیاز، حتی قبل از وقت معین، در کوتاه مدت نیز می تواند دایر شود.

جلسه ی عمومی، صلاحیت دارد امور انجمن را تداوم ببخشد. این جلسه به دعوت اکثر اعضای انجمن، تدویر می یابد.
ماده ی ۲۴:

جرگه ی رهنما، متشکل از «۱۱» عضو می باشد. این جرگه در یک ماه، یک بار تدویر می شود. در صورت نیاز، شمار جلسات آن افزایش خواهند یافت.
هیات اجرائیه:

هیات اجرائیه، متشکل از یک رییس، یک معاون و دو منشی می باشد. بر اساس نیاز می تواند هر زمانی تدویر شود. اعضای آن برای دو سال از سوی جرگه ی رهنما، تعیین می شوند.
ماده ی ۲۵:

تعیین کارمندان دفتر، از صلاحیت رییس می باشد.

فصل پنجم (امور مالی)

ماده ی ۲۶:

سرمایه ی انجمن از حق العضویت، فروش آثار، کمک های اشخاص آزاد، تجار ملی، موسسات آزاد اجتماعی، بشری، دیموکراتیک، دولتی و سازمان های جهانی، تامین می شود.

ماده ی ۲۷:

وجوه به طور خاص از سوی هیات اجرائیه و به امضای رییس، در امور مربوطه وقف شده و گزارش آن ها به جرگه ی رهنما و در صورت لزوم، به جلسه ی عمومی ارائه می شود.

معرفی مترجم / مصطفی «عمرزی»

(نویسنده، پژوهشگر و روزنامه نگار)

- متولد ۲ عقرب سال ۱۳۶۲ در کابل.
- فارغ از «لیسه ی عالی استقلال» در سال ۱۳۷۸.
- فارغ به سویه ی دیپلوم از بخش «رادیو و تلویزیون» پوهنځی ژورنالیزم پوهنتون کابل در سال ۱۳۸۲.
- دارنده ی گواهینامه ی «گزارشگر انتخابات» از پروژه های آموزشی شبکه ی جهانی BBC.

تجربیات کاری:

عضو شورای مرکزی، گزارشگر، خبرنگار، روزنامه نگار، مدیر مسوول نشریه، همکار قلمی، مصحح، نویسنده، تهیه کننده، کارگردان، مسوول ارزیابی نشرات، مسوول طرح و ارزیابی و مسوول واحد فرهنگی در نهاد ها و رسانه هایی چون اتحادیه ی ملی ژورنالیستان افغانستان، اتحادیه ی ملی ژورنالیستان و خبرنگاران افغانستان، انجمن شاعران و نویسنده گان افغانستان، هفته نامه ی «قلم»، تلویزیون «۱»، رادیو و تلویزیون «باختر»، فصلنامه ی «بنیان اندیشی» (منتشره در جمهوری اسلامی ایران)، روزنامه ی «سرخط»، مجله ی «اوربند»، گاهنامه ی «تحریک»، وب سایت «پول افغان»، وب سایت «پول افغانستان»، وب سایت «دعوت میدیا ۲۴»، وب سایت «تاند»، وب سایت

«روهی»، وب سایت «حقیقت»، وب سایت «دانشنامه ی افغان»، وب سایت «سمسور»، وب سایت «لر او بر»، وب سایت «نن»، وب سایت «خبرپانه»، وب سایت «کتابتون» و واحد تولید «آمو فلم».

آفرینش های کاری- فرهنگی

برنامه ها و فلم های مستند تلویزیونی:

۱- برنامه ی مستند تاریخی «یک سده فراز و نشیب» در تلویزیون «باختر»:

۱۴ قسمت ۲۴ دقیقه یی.

۲- برنامه ی مستند تاریخی «آینه ی تاریخ» در تلویزیون «باختر»: ۱۸

قسمت ۲۴ دقیقه یی.

۳- برنامه ی مستند ادبی «نای» در تلویزیون «باختر»: ۲۰ قسمت ۲۴

دقیقه یی.

۴- فلم مستند «۲۶ سرطان» در تلویزیون «باختر»: ۲۴ دقیقه.

۵- فلم مستند «پژواک کوهسار» (پیرامون زنده گی مرحوم فقیر فروزی)

در تلویزیون «باختر»: ۴۰ دقیقه.

تخلیقات:

۱- صحبت های مغاره نشینان (طنزی)- منتشر شده است.

۲- افغانستان و بازار آزاد (سیاسی- اجتماعی)- منتشر شده است.

۳- مرز و بوم (تاریخی).

۴- چهار یادواره (معرفی چهار فرهنگی افغان)- منتشر شده است.

۵- سخن در سخن (معرفی کتاب ها).

۶- یک قرن در تاریخ و افسانه (تاریخ تحلیلی و شفاهی افغانستان از

۱۹۰۰ تا ۲۰۰۰ میلادی)- منتشر شده است.

- ۷- افغاننامه (مشاهیر افغان) - منتشر شده است.
- ۸- پشتون ها (تحلیلی) - منتشر شده است.
- ۹- رسانه ها، مدیریت و نوسان ها (رسانه یی).
- ۱۰- در هرج و مرج زیستن (سیاسی - اجتماعی).
- ۱۱- تاریخ عمیق (طنزی).
- ۱۲- اندیشه در بستر سیاست و اجتماع (مقالات منتشره در روزنامه ی سرخط) - منتشر شده است.
- ۱۳- با زبان دری (تحقیقی - تحلیلی) - منتشر شده است.
- ۱۴- روزگار (نوستالژی).
- ۱۵- پاسخ (واکنش ها).
- ۱۶- تامل و تعامل فرهنگی (فرهنگی).
- ۱۷- ارتجاع و مرتجع (انتقادی).
- ۱۸- سیر فرهنگی (فرهنگی).
- ۱۹- پی آمد تصویر (فلم و سینما).
- ۲۰- در منظر بیگانه (تحلیلی).
- ۲۱- ذهنیت متنازع (ابراز نظر).

جزوه ها:

- ۱- به رنگ آبی (زنده گی شهید مینا).
- ۲- مردی از سرزمین آزاده گان (زنده گی و برنامه ی انتخاباتی محمد شفیق گل آقا شیرزی).
- ۳- محمد نادر «نعیم» (زنده گی و برنامه ی انتخاباتی محمد نادر نعیم).

تالیفات:

۱- هنر در سینمای افغانان (فلم هنری سینمایی افغانستان از ۱۳۲۷ تا امروز)- منتشر شده است.

گردآوری ها:

- ۱- زمانی که مفاخر ناچیز می شوند (تنقید تاریخی)- منتشر شده است.
- ۲- حقیقت خورشید (پیرامون کلمات افغان و افغانستان)- منتشر شده است.
- ۳- در جغرافیای جهان سوم (بررسی ستم ملی و ستیز قومی در ایران).
- ۴- در متن مدعا (اهل سنت در جمهوری اسلامی ایران).
- ۵- نگرش نو بر شاهنامه و فردوسی (تنقید فردوسی و شاهنامه)- منتشر شده است.
- ۶- مُنحنی تاریخ (تنقید کوروش و سلسله ی هخامنشی)- منتشر شده است.
- ۷- آریایسم (تنقید پدیده ی آریایی)- منتشر شده است.
- ۸- پور خرد (معرفی زنده یاد استاد ناصر پورپیرار)- منتشر شده است.
- ۹- دری افغانی (پیرامون زبان دری و ویژه گی های آن)- منتشر شده است.
- ۱۰- آیین های سخیف (تنقید ادیان زردشتی، مزدکی و مانوی)- منتشر شده است.
- ۱۱- کتاب نامه ی من (پیرامون زنده گی و کارنامه ی مصطفی عمرزی).
- ۱۲- پندار ستمی (تنقید و بررسی پدیده ی معروف به ستمی).

- ۱۳- آرکایسم (تنقید باستانگرایی) - منتشر شده است.
- ۱۴- معنی (گزیده هایی از سخنان اندیشمندان).
- ۱۵- محوطه ی سیاه (تبیین و بررسی فارسیسم).
- ۱۶- رسالت ملی (کارنامه ی محمد طارق بزرگ).

ترجمه ها:

- ۱- تا حصار پنتاگون (سفرنامه ی واشنگتن): محمد اسماعیل «یون» - منتشر شده است.
- ۲- رسانه های کنونی افغانی: محمد اسماعیل «یون» - منتشر شده است.
- ۳- ساختار هندسی شعر پشتو: محمد اسماعیل «یون» - منتشر شده است.
- ۴- انگیزه های فرار نخبه گان حرفه یی از افغانستان: محمد اسماعیل «یون» - منتشر شده است.
- ۵- تخت دهلی را فراموش می کنم (سفرنامه ی هند): محمد اسماعیل «یون» - منتشر شده است.
- ۶- افغانستان در پیچ و خم سیاست: محمد اسماعیل «یون» - منتشر شده است.
- ۷- اگر جهانیان شکست بخورند؟: محمد اسماعیل «یون» - منتشر شده است.
- ۸- درست نویسی پشتو: محمد اسماعیل «یون» - منتشر شده است.
- ۹- فقر فرهنگی: محمد اسماعیل «یون» - منتشر شده است.
- ۱۰- در قلب کرملین (سفرنامه ی مسکو): محمد اسماعیل «یون» - منتشر شده است.

- ۱۱- مشی «تحریک ملی افغانستان»- در اختیار «د افغانستان ملی تحریک»، قرار داده شده است.
- ۱۲- اساسنامه ی «روند ملی جوانان افغان»- در «اختیار روند ملی جوانان افغان»، قرار داده شده است.
- ۱۳- اساسنامه ی «انجمن پیشرفت و رفاه زنان افغان»- در اختیار این نهاد، قرار داده شده است.
- ۱۴- اساسنامه ی «حزب حرکت مردمی افغانستان»- در اختیار این حزب، قرار داده شده است.
- ۱۵- مرامنامه ی «حزب حرکت مردمی افغانستان»- در اختیار این حزب، قرار داده شده است.
- ۱۶- ناگفته های ارگ: محمد اسماعیل «یون».

همکاری های فرهنگی با دیگران در تهیه ی کتاب ها، فلم ها و برنامه ها کتاب ها و نشریات:

«سایه بان بی سایه»، «تحقیقی پیرامون سوابق تاریخی و موقف حقوقی قرارداد و خط دیورند»، «پشتونستان»، «پژواک؛ زنده ی جاویدان است»، «منار نجات»، «حکمت انگلیس در سیستان»، «زنده گی امیر دوست محمد خان- جلد اول» و «پیروزی» (راجع به احمد یاسین سالک قادری).
فلم ها و برنامه های تلویزیونی:

«مستند باختر» (برنامه ی تاریخی)، برنامه ی اجتماعی «همتا»، «بازتاب اعتماد مردم» (سلسله ی انتخاباتی) و «شهید ملت» (مستند زنده گی شهید عبدالحق).
تاییدات فرهنگی- مدنی:

- ستایشنامه ی «پوهنځی ژورنالیزم» پوهنتون کابل در سال ۱۳۸۲ش.

اساسنامه ی انجمن پیشرفت و رفاه زنان افغان

ترجمه ی مصطفی عمرزی / ۲۴

- ستایشنامه ی «مجمع صلح افغانستان» در سال ۱۳۸۶ ش.
- ستایشنامه ی «شورای ژورنالیستان افغانستان» در سال ۱۳۹۳ ش.
- ستایشنامه ی «مشرانو جرگه ی افغانستان» در سال ۱۳۹۶ ش.

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**